

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIV. Nisi quia Dominus adjuvit me, paulò minùs habitasset in inferno
anima mea. Ps. 93. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

monstra morantur, ut dicitur, quæ in viâ occurrunt, non est omnium. nosse vis aliquem, qui eam habuit? Est is Hermenegildus regius juvenis, cujus hodie memoria recurrit. Quot illi monstra occurrerant in viâ? opes, applausus, adulationes, voluptates, consilia pessima, peiora imperia, carceres, vineula, catenæ, secures ipsis vibratæ manibus paternis; & tamen semper stabilis nec pilum deflexit à viâ

Regiâ. Hoc est agere ad modum sapientis, seu sancti. & ideo ut animaris in bono, quod agis, non tantum pro præsidio tibi sit, sed pro Exemplo, dum ad ruborem tuum conspicias in gente mille erroribus infectâ, ejus statûs & profapix Juvenem tam firmiter mansit in sapientiâ suâ sicut sol, ubi tu, licet procul absint ea monstra contraria, nihil solida firmitatis demonstras, sed sicut luna mutaris.

XIV.

Nisi quia Dominus adjuvit me, paulò minùs habitâsset in inferno anima mea. Pl. 93. 17.

1. Considera Infernum, de quo hîc loquitur psaltes, eundem videri, quem alibi Inferiorem appellat: *Erui spiritum meum ex inferno inferiori.* Pl. 85. v. 13. quia ut ibi ait se inde exiisse, ita idem quoque hîc memorat, dum eundem fatetur se in tali inferno versatum, sed, quæ fuit DEI gratia, non diu moratum. Unde non dicit: *Nisi quia Dominus adjuvit me, paulò minùs descendisset in Infernum anima mea.* dicit: *habitâsset.* quo indicat, se quidem ibi fuisse, sed non diu fuisse, quia habitare potius est hominis stabiliter in loco aliquo commorantis. quis igitur est hic infernus, è quo iterum parer exitus? non potest esse infernus pœnæ, quia in istam David nunquam incidit nisi solâ cogitatione: restat ergo, ut sit infernus, qui à multis sanctorum dicitur Culpæ: & fortè appellari potest inferior respectu alterius ex hoc ipso capite, quia isto exiri potest, sed

non illo. Ceterum uterque est infernus culpæ, uterque pœnæ. Ote beatum, si probè intelligas, quàm sint invicem affines, ut tam ab uno quàm ab altero æquè caveas.

2. Considera peccatum meritò vocari Infernum, quia vilitatis est barathrum: *de profundis clamavi ad te Domine.* Pl. 128. v. 1. non credis, quàm in humili statu versetur, qui vivit in peccato: hæret in luto, hæret in limo: *Infixus est in limo profundus.* Pl. 68. v. 3. imò que madmodum infernus profundus est carcer, ita & peccatum. verum est, hunc carcerem non esse æternum, quia, ut dicebam, peccator inde potest exire, dum vita superest: sed hoc profectò est meræ gratiæ. naturâ suâ etiam ipsum est carcer æternus; quia peccator suis vitibus inde nunquam posset exire. Necessè est Divinâ manu aperiri claustra: *Educ de custodia animam meam.* Pl. 141. v. 9. ceterum

R. P. Rauli Segneri *Manna Anima.*

Bb

non

non desunt huic carceri custodes terribiles, quales sunt omnes demones Tartarei, qui peccatorem circumstant, & arctâ cingunt obsidione numero maximo, ut de egressu non cogitet: *Custodes tui quasi locuste.* Nah. 3. v. 7. Hic quoque Infernus geminam habet pœnam damni & sensus. Pœna damni est privatio DEI, & quod consequens est, cujuscunque juris, quod peccator habebat ad gloriam. *Spoliavit me gloriâ meâ.* Job. 19. v. 9. Pœna sensus est omne id, quo peccatum etiam in hoc mundo plectitur, per infamiam, infirmitatem, adversa, quæ illud solent comitari. *Visitabo super vos juxta fructum studiorum vestrorum.* Jer. 21. v. 24. Adest & vermis crudelissimus, remorsus conscientiæ. *Vermis eorum non moritur.* Isa. 66. v. 24. adfunt tenebræ, terrores, implacabiles furia, quæ per intervalla aggrediuntur peccatorem etiam in somno, eumque ita agitated lecto quandoque proturbarent, nisi desisterent subinde, finerentque peccato suo indormire. *Vadent, & venient super eum horribiles.* Job. 20. v. 25. Adest & interiorum facultatum perturbatio maxima, unde oritur in homine horrendum chaos. Intellectus voluntatem pervertit, voluntas præcipitat intellectum: nullus appetitus rationi subicitur, sed eidem repugnat, quia totus virtutum chorus recessit à corde tam impio, tanquam à domicilio nimium alieno. *Egressus est à filiâ Sion omnis decor ejus.* Thr. 1. v. 6. Hinc est, quod in isto inferno pariter audiantur voces inconditæ re-

merantis sanctissimum DEI nome-
accusantis Providentiam, extenuans
Misericordiam, blasphemantia
omnem modum iustitiæ Justitiarum
vinam: *In inferno autem quis cogitatur tibi?* Pl. 6. v. 6. Unum est, quod mireris, cum in inferno non auditur nisi planctus ejulantium, in peccato multos esse, qui rideant. Scilicet hinc decipi: nam id ipsum maximum est maximum, quod ita hominem externet, ut non cognoscat. *Abavi me absynthio.* Thr. 3. v. 15. Tenimvero intercluditur exitus, nullus intelligit, in æternam pœnam Job. 4. v. 20. & ideo peccatum demum verus est infernus, quia dicitur æternus: *nulla est redemptio.* Quia cum demones in damnatis omnino dicitur excitent planctum, & contra peccatores ad perpetuum rident, mulant, ita de illorum possessione curi, quoniam Dominus, qui dicitur *vincit in fortitudine.* Pl. 67. v. 7. vult uti nisi viribus ordinariis, quæ cum ita sint; numquid cum ratione peccatum nominari potest infernus?

3. Considera, quanta sit causa horro-
roris, si cum sancto Davide memores
repetas, te in hoc versatum esse inferno. & si modò, uti sperare licet, illo non sis, cui id in acceptis referre debes, nisi summæ Bonitati Divinæ. *Nisi quia Dominus adjuvit me, per minus habitasset in inferno anima mea.* Tu non eras, qui prior manum DEI porrigeres. ipse primus porrexit tibi. & quo modo porrexit? procurando, ut illum legeres librum scripturæ

ut illi interesset concioni, illi persona loquereris, illud certeres probitatis exemplum. Quod si hoc modo factum non esset, nisi quia Dominus adjuvit te; in hanc usque horam perseverasses in peccato; habitasset in inferno anima tua. Verè igitur potes dicere parum abfuisse, ut adhuc haberes. paulominus. Quia quàm parum abfuit, ut illum librum non legeres, illam concionem non audires, cum eà personam sermonem non faceres, illud exemplum bonum non videres? si te spectes, clarè vides fuisse casum, non perinde, si DEUM respicias. quia ille singulari providentiâ ita res omnes & rerum circumstantias disposuit, ut contingeret recte facere modicum illud bonum, quod esse debuit occasio salutis. Vide igitur, quantum oporteat te agnoscere obligarum tantæ Bonitati. protestando hanc esse solam, à quâ salus tua manaverit. Nisi quia Dominus adjuvit me, paulominus habitasset in inferno anima mea.

XV.

Cum essem parvulus, loquebar ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut parvulus. quando autem factus sum vir, evacuavi, quæ erant parvuli. 1. Cor. 13.

Considera Parvulos esse homines (quis dubitet?) sed imperfectos; & tales nos sumus in terrâ respectu Dei, imperfectissimi sumus: nec loqui de illo possumus, nec illû aestimare, nec de illo cogitare, & ideo cû illo agimus imitamur parvulorû. quare? quia eo prorsus

4. Considera, quid non ageret damnatus, si illi Misericordia Divina concederet, egredi ex inferno. numquid videtur quamprimum se abditurus in densissima nemora, afflicurus in spelæis, maceraturus in sepulchris? cur igitur tam parvi facis gratiam, quam etiam tibi DEUS præstitit, eruendo è peccato? & verò tu fortè adeò eris vecors, ut denudè te immittas in infernum, unde ille te eruit. sed numquid hoc foret portentum stultitiæ? perpende parum, fieri ne possit, ut damnatus è suo barathro eductus paucos intra dies eò cupiat reverti, quasi pœnitentia ductus ejus gratiæ, quam à Domino accepit. & tu hoc voles? Ah! quàm clarè constat à te non cognosci favorem tibi à DEO exhibitum. Idcirco cave, quia ab inferno, qualis est peccati, dum vita durat, semper patet exitus, sed non semper exitur.

Queritis me, & in peccato vestro moriemini.

* * *

modò nos habemus, uti cû in ætate puerili nō sciebamus nec loqui, neq; judicare, nec cogitare de re ullâ nisi pueriliter: loquebamur ut parvuli, sapiebamus ut parvuli, cogitabamus ut parvuli. quæ est loquela parvulorum? halbutiens, truncata, tarda, laboriosa: unde pro-

Bb 2

mi-